

دانشگاه علوم پزشکی مشهد
دانشکده پرستاری و مامایی

آموزش به بیمار

اختلال لکنت

دانشگاه علوم پزشکی مشهد
بیمارستان کودکان دکتر شیخ
واحد آموزش به بیمار
گروه گفتاردرمانی

لکنت چگونه درمان می شود؟

- پس از مشاهده نخستین نشانه های لکنت، اولین اقدام مراجعه به کلینیک گفتار درمانی و مشاوره با گفتاردرمان می باشد.
- اگر شما (والدین کودک) پس از مشاهده نشانه های بروز لکنت رفتار صحیح و مناسبی داشته باشند، بهبود لکنت و پیشرفت در درمان سریعتر میشود.
- گفتار درمانی به کودک کمک می کند راحت تر و روان تر صحبت کند. همچنین رفتار و احساسات بهتری نسبت به خود و گفتارش داشته باشد و در فعالیتهای جمعی مشارکت بیشتری داشته باشد.
- در مواردی که فشارهای روانی در تشدید لکنت دخیل هستند، لازم است مشاوره روانشناختی و خانواده درمانی صورت گیرد.

نکات کاربردی در درمان لکنت

۱. اضطراب خود را از لکنت کاهش دهید.
۲. با تمام حواس خود به کودک گوش کنید و سعی کنید حتی الامکان با او ارتباط چشمی داشته باشید.
۳. بگذارید خودش حرفش را تمام کند و او را به زور مجبور به اینکار نکنید.

۴. والدین الگوی گفتار فرزندان هستند. اگر می خواهید فرزندان

آرام صحبت کند لازم است سرعت گفتار خود را پایین آورده و شمرده صحبت کنید. به یاد داشته باشد مابین صحبت خود مکث کنید.

۵. صحبت با کودک را با فعالیت های خوشایند همراه سازید مثل در آغوش گرفتن او، بازی کردن و یا آواز خواندن، اینکار باعث از بین رفتن استرس ناشی از فشار لکنت در کودکان می گردد.

۶. ارتباط عاطفی نزدیکی با کودک برقرار کنید. او را در آغوش بگیرید. در بازی هایش شرکت کنید. در نهایت فرزندان را با نارروانی هایش بپذیرید تا بتوانید به او کمک کنید.

۷. صحبت او را قطع نکنید و بگذارید جمله اش را تمام کند.

۸. توقع بیش از حد نداشته باشید. در حد سن و توانایی های او از وی انتظار داشته باشید.

۹. از به کار بردن برچسب لکنت زبان اجتناب کنید.

۱۰. هیچ عنوان از این عبارات یا جملات استفاده نکنید: آرام حرف بزن، عجله نکن، دوباره بگو، بس کن، درست حرف بزن، تو عمداً اینطور صحبت می کنی، ببین فلانی چقدر خوب صحبت می کنه، اگه یه بار دیگه اینطوری صحبت کنی... این کار شما نه تنها کمکی به او نمی کند بلکه مسئله را پیچیده تر و غیر قابل حل تر می سازد. پس صبور باشید

این پمفلت شامل اطلاعاتی در مورد مراقبت و درمان از کودک شما است. امیدواریم با رعایت نکات ذکر شده در آن شاهد بهبودی کودکتان باشیم.

لکنت چیست؟

- لکنت یک اختلال گفتاری است که باعث می شود فرد نتواند روان صحبت کند.
- تکرار، کشیده گویی و یا گیر در صداها و کلمات از جمله علائم اصلی و در مراحل پیشرفته تر اسپاسم های عضلانی و شکلکهای چهره ای، حرکات اضافه اندامهای دیگر و اجتناب نیز معمولاً دیده می شود.
- وقتی کودکی دچار لکنت می شود ممکن است زندگی اجتماعی و عملکرد تحصیلی وی تحت تاثیر قرار گیرد.

حدود ۱٪ افراد جامعه دارای لکنت هستند.

* پسران بیشتر از دختران دچار لکنت می شوند. این نسبت تقریباً ۱ به ۴ است.

لکنت ممکن است دوره ای باشد، به این معنا که شدت آن کم و زیاد می شود. فراوانی و شدت لکنت کودک ممکن است در طی هفته ها و ماه ها تغییرات چشمگیری داشته باشد.

کودکان ممکن است از لکنت خود آگاه باشد و در فعالیتهای کلاسی شرکت نکنند.

موفقیتهای آموزشی، شغلی و اجتماعی می توانند تاحدودی تحت تاثیر لکنت قرار گیرند با این وجود بسیاری از افراد مشهور و سرشناس لکنت داشته اند.

سنین ۲ تا ۵ سالگی زمان رشد و تحول گفتاری کودکان است. در این دوران ممکن است ناروانی طبیعی گفتار وجود داشته باشد. از طرفی شروع لکنت در این سنین بیشتر است. این دسته از کودکان احتیاج به اقدامات درمانی تخصصی و همکاری متخصصین مختلف و گاهی اقداماتی دارویی دارند و **فرآیند** درمان در آنها با **مشکلات** بیشتری مواجه است.

اهداف درمان لکنت چیست؟

۱) ایجاد گفتار روان در تمام موقعیتهای گفتاری و حذف مشخصات لکنت (شامل گیر، تکرار و کشیده گویی) و رفتارهای ثانویه (شامل تنش عضلانی در ناحیه گردن و صورت، پلک زدن، حاشیه گویی، اجتناب از تماس چشمی و ...)

۲) تعدیل خصوصیات فردی که دچار لکنت است. درمان لکنت بر سه اصل درمان آموزشی، روان درمانی و دارو درمانی استوار می باشد.

در درمان آموزشی از گفتار درمانی، تکنیک های آرمیدگی و تمرین های تنفسی استفاده شده اند. طی این روش ها به کودک کمک می شود سرعت تکلم را کند کرده و حجم گفتار را تعدیل کنند